

การรีแบรนด์นาฏศิลป์ไทยสวนสุนันทายุคดิจิทัลเพื่องานอุตสาหกรรมการแสดง Rebranding Suan Sunandha Thai Dance in the Digital Age for the Performing Arts Industry

รติพัทธ์ ศิริพงษ์

Ratiphath siriphong

สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์ไทย) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Performing Arts Department (Thai Dance), Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

(Received : Jan 9, 2025 Revised : Jan 31, 2025 Accepted : Feb 15, 2025)

บทคัดย่อ

การรีแบรนด์นาฏศิลป์ไทยสวนสุนันทายุคดิจิทัลเพื่องานอุตสาหกรรมการแสดง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรีแบรนด์ของหลักสูตรนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในบริบทของยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรจะเน้นให้เห็นถึงการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาในเรื่องของทักษะการแสดง การออกแบบ สร้างสรรค์การแสดง และการบริหารจัดการการแสดง เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมสู่ความต้องการในอุตสาหกรรมการแสดงสมัยใหม่ การวิจัยนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัยจากการศึกษา และวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ โดยผลการวิจัยพบว่า การรีแบรนด์เป็นกลยุทธ์สำคัญในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะในสาขาวิชาศิลปะการแสดงที่ต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และความต้องการของอุตสาหกรรมการแสดง การปรับปรุงภาพลักษณ์และโครงสร้างของหลักสูตรไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้กับผู้เรียน แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ได้แก่ ทักษะการแสดง คือ การผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AR (Augmented Reality) ในการฝึกซ้อมการแสดง ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาได้พัฒนาทักษะ ความสามารถ ตลอดจนเสริมสร้างความมั่นใจในการแสดง ทักษะการออกแบบสร้างสรรค์การแสดง คือ การใช้โปรแกรมออกแบบและสื่อมัลติมีเดีย ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ชมในยุคดิจิทัล และทักษะการบริหารจัดการการแสดง คือ การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการโปรโมท และจัดการการแสดง ซึ่งจะช่วยเพิ่มการเข้าถึงผู้ชมและลดต้นทุนในการดำเนินการ โดยการรีแบรนด์ในมิติเหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยสะท้อนถึงความสำเร็จและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมสู่งานอุตสาหกรรมการแสดง และช่วยเพิ่มขีดความสามารถของศิลปะการแสดงไทยอันนำไปสู่เวทีระดับชาติและนานาชาติได้ต่อไป

คำสำคัญ: การรีแบรนด์, นาฏศิลป์ไทย, สวนสุนันทา, เทคโนโลยีดิจิทัล, อุตสาหกรรมการแสดง

ABSTRACT

Rebranding of Suan Sunandha Thai Dance in the Digital Age for the Performing Arts Industry is a qualitative research that aims to study the rebranding of the Thai Dance curriculum, Faculty of Fine Arts, Suan Sunandha Rajabhat University, in the context of the digital age. The teaching and learning management of the curriculum emphasizes the development of students' potential in performing arts skills, performance design, creation, and performance management, so that students are ready for the demands of the modern performing arts industry. This research uses research methods from studying and analyzing documents, interviews, and observations. The results of the research found that rebranding is an important strategy in the development process of educational curricula, especially in the performing arts field that must respond to changes in society, technology, and the demands of the performing arts industry. Improving the image and structure of the curriculum not only increases the interest of learners, but also helps to improve the quality of teaching and learning in various aspects, such as performing skills, which are the integration of digital technology such as AR (Augmented Reality) in performance practice, which will help students develop skills, abilities, and build confidence in performing; creative performance design skills, which are the use of design programs and multimedia, which will help students develop creative works that are in line with the demands of audiences in

the digital age; and performance management skills, which are the use of digital platforms to promote and manage performances, which will increase audience access and reduce operating costs. Rebranding in these dimensions is important to reflect the success and guidelines for sustainable curriculum development. It also helps to prepare students for the performing arts industry and helps to increase the potential of Thai performing arts to reach national and international stages.

Keywords : Rebranding, Thai Dance, Suan Sunandha, Digital Technology, Performing Arts Industry

บทนำ

นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงที่มีความสำคัญต่อวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชาติไทย สืบทอดกันมาหลายศตวรรษ โดยเป็นศิลปะแห่งการเคลื่อนไหวที่แสดงออกถึงอารมณ์ เรื่องราว และประวัติศาสตร์ผ่านท่ารำและดนตรีประกอบ ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อทุกมิติของชีวิต นาฏศิลป์ไทยจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถแข่งขันและดำรงอยู่ในอุตสาหกรรมการแสดงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สาขาศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในฐานะสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตบุคลากรด้านศิลปวัฒนธรรม ได้ดำเนินการพัฒนาและรีแบรนด์หลักสูตรนาฏศิลป์ไทยให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะของนักศึกษาให้ครอบคลุมทั้งในด้านการแสดง การออกแบบการสร้างสรรค์ และการบริหารจัดการการแสดง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของอุตสาหกรรมการแสดงที่มีการแข่งขันสูง

การรีแบรนด์หลักสูตรศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทย ไม่ได้เป็นเพียงแค่การปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างแนวทางใหม่ในการพัฒนาศิลปินที่สามารถปรับตัวเข้ากับสื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์มการแสดงที่เปลี่ยนแปลงไป โดยนักศึกษาต้องเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแสดงออก มีทักษะการออกแบบการแสดงให้มีความแปลกใหม่ ตลอดจนสามารถบริหารจัดการงานแสดงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยอาศัยเครื่องมือดิจิทัลเป็นองค์ประกอบสำคัญ ดังนั้น งานวิจัยนี้มุ่งศึกษากระบวนการรีแบรนด์หลักสูตรนาฏศิลป์ไทยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อให้เข้าใจถึงแนวทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับอุตสาหกรรมการแสดงยุคดิจิทัล และเพื่อสร้างแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการปรับตัวของนาฏศิลป์ไทยให้สามารถรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ควบคู่ไปกับการพัฒนาให้เข้ากับบริบทของสังคมร่วมสมัยได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการรีแบรนด์หลักสูตรนาฏศิลป์ไทยสวนสุนันทาในยุคดิจิทัล
2. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการรีแบรนด์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการแสดง การออกแบบการสร้างสรรค์การแสดง และการบริหารจัดการการแสดง
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ไทยที่ตอบสนองต่ออุตสาหกรรมการแสดงในยุคดิจิทัล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รีแบรนด์ หมายถึง กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อเพิ่มความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการในยุคดิจิทัล
2. ทักษะการแสดง หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดศิลปะผ่านการแสดงทั้งในรูปแบบดั้งเดิมและร่วมสมัย
3. การออกแบบการสร้างสรรค์การแสดง หมายถึง กระบวนการออกแบบผลงานการแสดงที่เน้นความคิดสร้างสรรค์และความร่วมสมัย
4. การบริหารจัดการการแสดง หมายถึง การวางแผนและจัดการด้านการผลิต การตลาด และการดำเนินงานในกิจกรรมการแสดง
5. เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง เครื่องมือและระบบที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและการจัดการศิลปะการแสดง เช่น ระบบออนไลน์และสื่อมัลติมีเดีย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการริแบรนด์หลักสูตรศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งเน้นการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การสังเกตการณ์การเรียนการสอน และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความแม่นยำและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ไทยให้มีความทันสมัยและตอบโจทย์ต่อความต้องการของอุตสาหกรรมการแสดงในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่

- 1) กลุ่มอาจารย์และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะการแสดง
- 2) กลุ่มนักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการปรับปรุงหลักสูตร
- 3) กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการแสดง ได้แก่ ศิลปิน นักออกแบบการแสดง และผู้บริหารในอุตสาหกรรมการแสดง

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีดังนี้

- 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก มีคำถามที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงการเรียนการสอน และผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- 2) แบบสังเกตการณ์ โดยใช้การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา การฝึกซ้อมการแสดง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแสดง
- 3) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis): ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนาฏศิลป์ไทย เทรนด์ของอุตสาหกรรมการแสดง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) การสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่
 - 1.1) ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับอาจารย์ นักศึกษา สาขาศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการแสดง
 - 1.2) ใช้การบันทึกเสียงและจดบันทึกเนื้อหาสำคัญ
- 2) การสังเกตการณ์ ได้แก่
 - 2.1) เข้าร่วมสังเกตการณ์ในห้องเรียน และการฝึกซ้อมของนักศึกษา
 - 2.2) บันทึกพฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ของนักศึกษาในการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล
- 3) วิเคราะห์เอกสาร ได้แก่
 - 3.1) ศึกษาแนวทางการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 - 3.2) วิเคราะห์กรณีศึกษาของสถาบันการศึกษาอื่น ที่มีแนวทางการเรียนการสอนในลักษณะเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะถูกวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Comparative Analysis) โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) การถอดความการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดความ และจัดหมวดหมู่ตามประเด็นหลัก
- 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา โดยค้นหารูปแบบ แนวโน้ม และประเด็นสำคัญที่สะท้อนถึงผลกระทบของการริแบรนด์ต่อทักษะการแสดง การออกแบบการสร้างสรรค์ และการบริหารจัดการการแสดง
- 3) การเปรียบเทียบข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่แม่นยำและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

งานวิจัยนี้ มีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ โดยใช้วิธี Triangulation ซึ่งเปรียบเทียบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่

- 1) การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล จากผู้ให้ข้อมูลหลายกลุ่ม เช่น อาจารย์ นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรม
- 2) การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ (Member Checking) โดยให้ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์เบื้องต้นกลับไปตรวจสอบกับผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันความถูกต้อง
- 3) การใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง (Data Source Triangulation) เช่น ข้อมูลสัมภาษณ์ ข้อมูลการสังเกต และการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการวิจัย

พบว่า การรีแบรนด์เป็นกลยุทธ์สำคัญในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะในสาขาวิชาศิลปะการแสดงที่ต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และความต้องการของอุตสาหกรรมการแสดง ซึ่งกระบวนการรีแบรนด์หลักสูตรศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์แนวโน้มอุตสาหกรรมการแสดงและความต้องการของตลาด ได้แก่
 - 1.1) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมการแสดงและพฤติกรรมของผู้ชมในยุคดิจิทัล
 - 1.2) วิเคราะห์ความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการแสดง เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงกับแนวโน้มของการจ้างงาน
- 2) การออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่
 - 2.1) ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
 - 2.2) บูรณาการการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์และการประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลเพื่อฝึกฝนทักษะการแสดง
- 3) การพัฒนาทักษะด้านการแสดง การออกแบบ และการบริหารจัดการ ได้แก่
 - 3.1) การเพิ่มเนื้อหาการเรียนรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคนิคการแสดงผ่านสื่อดิจิทัล เช่น การใช้ Augmented Reality (AR)
 - 3.2) ส่งเสริมการออกแบบการแสดง โดยการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียและเครื่องมือเทคโนโลยี
 - 3.3) พัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการการแสดง โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการบริหารงาน
- 4) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการประเมินผล ได้แก่
 - 4.1) การประสานความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมการแสดงเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์จริง
 - 4.2) นำระบบวิเคราะห์ข้อมูลมาประเมินผลกระทบของการเรียนการสอนที่มีต่องานอุตสาหกรรมการแสดง
 - 4.3) ปรับปรุงหลักสูตรตามผลการวิเคราะห์เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดงานอุตสาหกรรมการแสดง

โดยกระบวนการรีแบรนด์ดังกล่าวข้างต้น ถือเป็นการดำเนินการทำให้หลักสูตรศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีความทันสมัย สามารถตอบโจทย์ความต้องการของอุตสาหกรรมการแสดง และทำให้นักศึกษามีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานด้านการแสดงในยุคดิจิทัลได้อย่างมั่นคง

นอกจากนี้ การปรับปรุงภาพลักษณ์และโครงสร้างของหลักสูตรไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้กับผู้เรียน แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ได้แก่ ทักษะการแสดง การออกแบบการสร้างสรรค์การแสดง และการบริหารจัดการการแสดง ซึ่งการวิเคราะห์ผลกระทบของการรีแบรนด์ในมิติเหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยสะท้อนถึงความสำเร็จและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรได้อย่างยั่งยืน โดยการปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะ มีความพร้อมสู่งานอุตสาหกรรมแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสรุปได้ดังนี้

ทักษะการแสดง ได้แก่

- 1) การผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาสามารถฝึกซ้อมได้ทุกที่ ผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสในการฝึกฝนทักษะการแสดงให้ดียิ่งขึ้น
- 2) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเสริมจริง (Augmented Reality - AR) มาเป็นเครื่องมือให้การช่วยฝึกซ้อมการแสดง ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในบริบทของการแสดงที่สมจริงมากขึ้น

- 3) การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล จะช่วยให้สามารถนำเสนอผลงานการแสดงในรูปแบบใหม่ เช่น การแสดงผ่านไลฟ์สดและ VDO on Demand ซึ่งช่วยให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและรับข้อเสนอแนะได้อย่างรวดเร็ว

การออกแบบสร้างสรรค์การแสดง ได้แก่

- 1) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จะช่วยเพิ่มมิติของการออกแบบแสง สี เสียง และองค์ประกอบทางศิลปะให้สมจริงและทันสมัยมากขึ้น นักศึกษาสามารถใช้โปรแกรมออกแบบเวที การฉายภาพโฮโลแกรม และระบบเสียงรอบทิศทางมาประยุกต์ใช้กับการแสดง
- 2) การประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการออกแบบการแสดง ทำให้สามารถสร้างประสบการณ์แบบ Interactive ให้กับผู้ชม เช่น การแสดงที่มีการโต้ตอบแบบเรียลไทม์ผ่านอุปกรณ์ smart device
- 3) การสร้างสรรค์การแสดงในรูปแบบดิจิทัล เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถพัฒนาและเผยแพร่ผลงานด้านการแสดงไปยังเวทีระดับสากลได้ง่ายขึ้น โดยผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น YouTube, TikTok และแพลตฟอร์มในรูปแบบสตรีมมิ่ง

การบริหารจัดการการแสดง ได้แก่

- 1) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ช่วยให้กระบวนการจัดการการแสดงมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้ระบบขายบัตรการแสดงออนไลน์ การโปรโมตการแสดงผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย และการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมผู้ชมผ่าน Big Data
- 2) การจัดการโครงการกิจกรรมการแสดง สามารถทำได้สะดวกขึ้น ด้วยการใช้ซอฟต์แวร์การบริหารงานอีเวนต์ เช่น การใช้โปรแกรมวางแผนงาน ระบบติดตามงบประมาณ และเครื่องมือวิเคราะห์การตลาดดิจิทัล
- 3) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ช่วยให้สามารถปรับปรุงรูปแบบการจัดการพื้นที่การแสดง เช่น การใช้เทคโนโลยี smart เวที ที่สามารถปรับเปลี่ยนฉากการแสดง และการจัดแสงการแสดง ได้แบบอัตโนมัติ

การรีแบรนด์หลักสูตรศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในยุคดิจิทัล จึงช่วยให้การเรียนการสอนมีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ มีความพร้อมสำหรับอุตสาหกรรมการแสดงในยุคดิจิทัลได้อย่างแท้จริง

อภิปรายผล

การรีแบรนด์หลักสูตรศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในยุคดิจิทัล ส่งผลกระทบบ่อย่ามามีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการแสดง การออกแบบการสร้างสรรค์การแสดง และการบริหารจัดการการแสดง ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ในมิติต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาทักษะการแสดง การรีแบรนด์หลักสูตรโดยการผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอนส่งผลให้กระบวนการฝึกฝนทักษะการแสดงของนักศึกษามีความก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัด โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

1.1 การใช้เทคโนโลยีเพื่อการฝึกซ้อม โดยนักศึกษสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น เทคโนโลยีโลกเสมือน (Augmented Reality (AR)) เพื่อจำลองการฝึกซ้อมในสภาพแวดล้อมที่เสมือนจริง ช่วยให้เข้าใจลักษณะของเวที องค์ประกอบการแสดง และมุมมองของผู้ชมได้ดีขึ้น

1.2 การเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ โดยการใช้วิดีโอสอนแบบ On-Demand และการสตรีมมิ่งสดช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงองค์ความรู้ได้ตลอดเวลา ทำให้สามารถฝึกฝนและพัฒนาทักษะการแสดงของตนเองได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่และเวลา

1.3 การประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลในการแสดง โดยการใช้อุปกรณ์บันทึกการเคลื่อนไหว (Motion Capture Technology) ทำให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของตนเองแบบเรียลไทม์ ซึ่งช่วยให้ปรับปรุงทักษะการแสดงให้มีความแม่นยำและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. การออกแบบการสร้างสรรค์การแสดง โดยได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ทันสมัยและมีความเป็นนวัตกรรมมากขึ้น โดยมีผลกระทบที่สำคัญ ได้แก่

2.1 การใช้ซอฟต์แวร์ออกแบบฉากและเวที เทคโนโลยีการออกแบบสามมิติ (3D Modeling) และโปรแกรมการฉายภาพเพื่อสร้างมิติ (Projection Mapping) ช่วยให้ผู้สร้างสามารถสร้างฉากการแสดงที่เสมือนจริงและมีความหลากหลายมากขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรจริงที่มีต้นทุนสูง

2.2 การสร้างประสบการณ์แสดงแบบดิจิทัล โดยการแสดงที่ผสมผสานสื่อดิจิทัล เช่น โฮโลแกรม (Hologram) และแอนิเมชัน (Animation) ดิจิทัล ช่วยให้ผู้ชมสามารถเพลิดเพลินกับผลงานในรูปแบบที่แปลกใหม่และสามารถดึงดูดผู้ชมรุ่นใหม่ได้

2.3 การออกแบบการแสดงผลแบบ Interactive โดยการใช้เทคโนโลยี AI และ IoT (Internet of Things) ทำให้สามารถพัฒนาการแสดงผลที่ตอบโต้กับผู้ชมได้ เช่น การแสดงผลที่เปลี่ยนแปลงตามการเคลื่อนไหวของผู้ชม หรือการให้ผู้ชมมีส่วนร่วมผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ

3. การบริหารจัดการการแสดง การบริหารจัดการการแสดงในยุคดิจิทัลได้รับการปรับปรุงให้มีความสะดวก รวดเร็ว และแม่นยำมากขึ้น โดยมีผลกระทบสำคัญ ได้แก่

3.1 การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการตลาดการแสดง โดยการนำโซเชียลมีเดียและแพลตฟอร์มสตรีมมิ่ง เช่น Facebook Live, YouTube, TikTok มาช่วยโปรโมตการแสดง ทำให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขึ้น และเพิ่มโอกาสทางการตลาดมากขึ้น

3.2 การใช้ระบบขายบัตรออนไลน์และระบบวิเคราะห์ข้อมูลผู้ชม โดยการนำระบบจำหน่ายบัตรแบบดิจิทัล เช่น โปรแกรมจำหน่ายตั๋ว (Ticketing Platforms) มาช่วยในการบริหารจัดการการขายบัตร รวมถึงการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ชม ช่วยให้การวางแผนการตลาดได้อย่างแม่นยำ

3.3 การจัดการทรัพยากรและโลจิสติกส์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยระบบ การจัดการอัจฉริยะ (Smart Venue Management) ช่วยในการบริหารจัดการเวที การจัดแสง และการใช้พื้นที่สำหรับการแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.4 การสร้างรายได้จากคอนเทนต์ดิจิทัล โดยนักศึกษาสามารถเรียนรู้วิธีสร้างรายได้ผ่าน การขายวิดีโอการแสดงในรูปแบบดิจิทัล NFT (Non-Fungible Tokens) หรือการสตรีมมิ่งแบบสมัครสมาชิก ซึ่งเป็นช่องทางรายได้ใหม่ในอุตสาหกรรมการแสดงยุคดิจิทัล

จากการศึกษาขั้นตอนกระบวนการ และการวิเคราะห์ผลกระทบต่อการรีแบรนด์หลักสูตรศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในยุคดิจิทัล ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญใน 3 มิติหลัก ได้แก่ การพัฒนาทักษะการแสดงโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ถือเป็นเครื่องมือช่วยให้การฝึกซ้อมการแสดงนั้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น การออกแบบสร้างสรรค์การแสดงที่มีนวัตกรรมใหม่ๆ เช่น การใช้ภาพเสมือน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้ตอบ ตลอดจนการบริหารจัดการการแสดงที่มีประสิทธิภาพโดยการประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลซึ่งผลกระทบเหล่านี้ ทำให้หลักสูตรฯ สามารถผลิตนักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับงานด้านอุตสาหกรรมการแสดงยุคใหม่ ที่ต้องการบุคลากรที่สามารถปรับตัว และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์งาน ตลอดจนการดำเนินงาน โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น ไม่เพียงแต่จะช่วยให้นาฏศิลป์ไทยยังคงดำรงอยู่ในโลกสมัยใหม่ได้นั่น แต่ยังช่วยเพิ่มโอกาสทางอาชีพ และขยายขอบเขตของศิลปะการแสดงไทยให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มการฝึกอบรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับนักศึกษาและคณาจารย์เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น
2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมการแสดงเพื่อเพิ่มโอกาสในการฝึกงานและการจัดแสดงผลงาน
3. พัฒนาหลักสูตรที่เน้นการสร้างสรรค์และการจัดการการแสดงในบริบทสากล

เอกสารอ้างอิง

- กรมศิลปากร. (2564). การพัฒนาศิลปะการแสดงในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักวัฒนธรรม.
- ธีรวิทย์, ศ. (2565). การบริหารจัดการการแสดงในยุคดิจิทัล. *วารสารการแสดงไทยศึกษา*, 12(2), 45-60.
- ประภัสสร, ข. (2564). การใช้เทคโนโลยีในงานแสดงนาฏศิลป์. *วารสารศิลปกรรมศึกษา*, 8(3), 88-101.
- สมจิตต์, พ. (2563). แนวทางการพัฒนาทักษะการแสดงร่วมสมัย. *วารสารการศึกษาศิลปะ*, 10(1), 22-35.
- เจริญชัย, ก. (2565). การรีแบรนด์หลักสูตรศิลปะการแสดงในยุคดิจิทัล. *วารสารการจัดการวัฒนธรรม*, 14(4), 112-126.
- สุรัชย์, ส. (2564). การสร้างสรรค์การแสดงเพื่อผู้ชมยุคดิจิทัล. *วารสารนาฏศิลป์ไทย*, 9(3), 56-69.